

Oljeavskiljare

När det finns risk för utsläpp av olja

Alla verksamheter oavsett om de är anslutna till kommunalt avloppsnät eller inte, ska ha en oljeavskiljare när det finns risk för utsläpp av olja. Utan oljeavskiljare kan olja nå ut till reningsverk, sjö eller vattendrag.

Miljöbalkens krav

I miljöbalken finns bestämmelser enligt principen: *den som förorenar betalar*. Det innebär att den som orsakar eller riskerar att orsaka utsläpp också bekostar de åtgärder som behövs för att förebygga eller sanera utsläppen.

Kommunens miljökontor är tillsynsmyndighet när det kommer till oljeavskiljare på C- och U-verksamheter.

Varfören oljeavskiljare?

Olja är farligt för miljön och kan skada sjöar, vattendrag och grundvatten. I oljan följer det ofta med andra föroreningar som t.ex. tungmetaller och organiska ämnen som är svåra att bryta ned. Olja som kommer ut i avloppet kan även skada den biologiska reningen i reningsverk. Spillvattenmottagaren är inte skyldig att ta emot avloppsvatten som avviker från normalt hushållspillvatten. Det finns gränsvärden för vad avloppsvattnet får innehålla. Se www.msva.se

Särskilda bestämmelser gäller för verksamheter och anläggningar som ligger inom vattenskyddsområden. Om olja eller andra föroreningar kommer ut i dagvattnet inom skyddsområde för dricksvatten kan det få stora konsekvenser.

Oljeavskiljarens uppgift är att fånga upp oljan och föroreningar för att på så sätt minska den negativa påverkan på miljön.

Vilka verksamheter ska ha oljeavskiljare?

Oljeavskiljare minskar utsläpp från hårdgjorda ytor ute eller inne, exempelvis industrigolv, där vatten är förorenat av olja eller där det finns risk för spill av olja.

Nedan ger vi exempel på verksamheter där utsläpp av olja kan ske och där oljeavskiljare behövs:

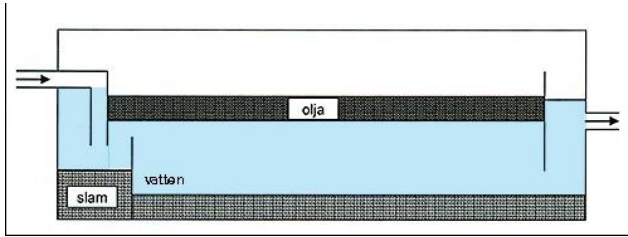
- Fordonstvättar
- Bensinstationer/tankstationer
- Bilskrotar
- Verkstäder med golvavlopp
- Maskinrum/lager med golvavlopp
- Kompressorrum med golvavlopp
- Garage/parkeringshus/maskinhall med golvavlopp
- Andra platser utomhus där oljespill kan förekomma.

Så fungerar en oljeavskiljare

När avloppsvattnet rinner genom en rätt dimensionerad oljeavskiljare fångar den upp olja och slam.

Det finns många typer av oljeavskiljare. Gemensamt för dem är att de utnyttjar skillnaden i densitet, täthet, mellan vattnet och det som ska avskiljas. Olja är lättare än vatten och flyter upp till ytan och lägger sig ovanpå, medan det tyngre slammet sjunker till botten.

För att oljan ska hinna stiga till ytan är det viktigt att avskiljaren är rätt dimensionerad det vill säga tillräckligt stor i förhållande till vattenflödet. Det behövs tillräcklig uppehållstid för att oljan ska hinna separera från det förorenade vattnet i en traditionell oljeavskiljare.

Skiss på en typ av oljeavskiljare.

En rätt utformad oljeavskiljare har en hög förmåga att avskilja olja. Bottenslammet innehåller många föroreningar som exempelvis metaller. Både slam och olja ska hanteras som ett farligt avfall. Läs mer längre ner.

Krav på oljeavskiljaren

Alla nya oljeavskiljare ska uppfylla kraven i Svensk Standard SS-EN 858-1 och 858-2.

Före oljeavskiljaren behöver det finnas en slamavskiljare. Det kan vara en fristående modul eller vara kombinerat med oljeavskiljaren. Efter oljeavskiljaren bör det finnas en provtagningsbrunn.

Oljeavskiljaren ska vara försedd med larm, som både visar en varningslampa och har en ljudsignal. Det finns flera typer av larm, såsom oljenivåalarm, slamnivåalarm och dämpningslarm i samband med automatisk avstängningsanordning.

Om du använder högtryckstvätt och rengöringsmedel finfördelas oljan så att den blandas i vattnet, detta kallas för att oljan blir emulgerad. Emulgerad olja separerar väldigt långsamt från vattnet och passerar rätt igenom traditionella oljeavskiljare. Det krävs en klass I-oljeavskiljare.

Du ska använda dig av en klass I-avskiljare när det finns risk för emulgerad olja till exempel fordonstvättar, bensinstationer. Du ska också använda en klass I-avskiljare ifall det finns risk för oljespill inom vattenskyddsområde.

Krav på egenkontroll

För att en oljeavskiljare ska fungera på rätt sätt, krävs skötsel, kontroll och regelbunden tömning av olja och slam.

Vid egenkontroll ska du bland annat mäta

oljeskiktets och slamskiktets tjocklek minst var 6:e månad. Följ tillverkarens anvisningar! Kanske behövs filterrengöring eller andra moment. Du måste även regelbundet kontrollera att oljeavskiljarens larm fungerar (både larmenheten och givarna) och att givare är rätt placerade.

Krav på 5-årsbesiktning

Vart femte år ska du se till att en mer omfattande besiktning av oljeavskiljaren utförs av sakkunnig. Med sakkunnig menas att entreprenören är auktoriserad av STOR eller ackrediterad av Swedac. Besiktningen omfattar bland annat kontroll av att oljeavskiljaren är tät och funktionsduglig.

Oljeavskiljare som installerades innan 2003 omfattas inte av standard SS EN 858 men ska ändå genomgå besiktning.

Spara dokumentationen från besiktningen samt journal från de kontroller som du själv har gjort. I journalen ska du kommentera eventuella avvikelser och vilka åtgärder du planerat. All dokumentation utgör en viktig del av din egenkontroll och ska kunna visas upp vid miljökontorets tillsyn.

Tömning och avfall

För att oljeavskiljaren ska fungera måste du tömma den i tid – vänta inte tills det larmar! Vanligtvis bör tömning ske 1-2 gånger per år. Vi rekommenderar att du upprättar ett tömningsavtal med godkänd entreprenör. Enligt standarden SS EN 858 bör du tömma oljeavskiljaren när 50 % av slamvolymen eller 80 % av lagringskapaciteten för olja är fylld.

Om oljeavskiljaren inte töms kommer slamlagret på botten och oljeskiktet på ytan att bli så tjockt att avloppsvattnet till stor del passerar genom oljeavskiljaren utan att renas eftersom uppehållstiden blir för kort när våtvolymer för vattnet är för liten.

Slam och olja är farligt avfall. Tömning får endast ske av företag med tillstånd att transportera farligt avfall. Vid varje transport av farligt avfall ska du se till att det upprättas ett transportdokument. Avfallsförordningen ställer även krav på att anteckningar ska göras enligt en viss paragraf samt att inregistrering ska göras till Naturvårdsverkets register. Sök på "farligt avfall" på kommunens hemsida för mer information.

För mer information

www.sundsvall.se och www.msva.se